

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOYIY-
SIYOSIY FANLAR FAKULTETI**

Ro'yxatga olindi:

№ 60310100

2024 yil 08 28

**Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya
FAN DASTURI**

Bilim sohasi:	300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310 000 - Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310100 - Siyosatshunoslik

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
SIK1112	2024-2025	1	4	
Fan/modul turi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy fan	O'zbek		4 soat	
	Fan nomi	Auditoria mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
1.	Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya	48	72	120

II Fanning maqsadi (FM)

2	Fanni o'qitishdan maqsad - siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya tushunchasi, tuzilishi va funksiyasini, siyosiy madaniyat va mafkuraga ta'sir etuvchi hamda siyosiy antropologiya shakllanishida muhim hisoblanadigan omillarni ko'rib chiqishi, talabalarda siyosiy madaniyat, mafkura ijtimoiy hodisa sifatida tizimlashtirilgan ilmiy tasavvurlarini shakllantirish, ularning tarkibiy elementlarini, ichki va tashqi aloqalari va munosabatlarini aniqlash: turli siyosiy tizimlarda ularning shakllanishi va o'zaro ta'sirining asosiy tendensiyalari va qonuniyatlarini aniqlash. Sanoatdan oldingi va post-an'anaviy jamiyatlarda hokimiyat va ijtimoiy nazorat mexanizmlari va institutlarini hamda antropologik tahlillar asosida an'anaviy boshqaruv mexanizmlarini zamonaviy institutlarga moslashtirish, kiritish va o'zgartirish muammosini o'rganish. Fanning vazifasi - talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiyani o'rganishning uslubiy asoslari, ularning tuzilishi va funksiyalari bilan tanishtirish. Turli mafkuraviy va siyosiy asoslarga ega bo'lgan siyosiy madaniyat modellarini tahlil qilish. Mafkuraviy vaziyatlarni tahlil qilish, demokratik siyosiy madaniyat g'oyalarni shakllantirish yo'llarini anglash. Siyosiy antropologiyaning siyosiy fanlardagi o'rni va ahamiyatini tushunish hamda talabalarda zamonaviy ijtimoiy-siyosiy jarayonlarni siyosiy va antropologik nuqtai nazardan anglash malakalarini shakllantirish.
---	--

Fan mazmuni

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1 Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

1-semestr

M1	"Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya" fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Siyosiy madaniyat siyosatshunoslikning murakkab tushunchalaridan biri sifatida. Siyosiy madaniyatga turli xil yondashuvlar, ta'riflar. Siyosiy madaniyatga obyektiv va subyektiv yondashuvlarning xususiyatlari. Jamiyatning siyosiy madaniyati. Ijtimoiy hamjamiyat, shaxs. Siyosiy madaniyatning mohiyati, tuzilishi va tarkibiy elementi. Siyosiy madaniyatning o'lchovlari. Siyosiy mafkura siyosiy madaniyatning asosiy va mustahkamlovchi omilidir. Mentalitet va siyosiy madaniyat. Siyosiy madaniyatning diniy jihati. Siyosiy simvolizm. Siyosiy madaniyatning vazifalari. Siyosiy madaniyatning boshqa sohalar hamda siyosiy dunyo bilan aloqasi.
M2	Siyosiy madaniyat tipologiyasi va metodlari. Siyosiy madaniyat tipologiyasi asoslari. Siyosiy madaniyatning marksistik tipologiyasi (rekonstruktiv jihat): shakllanish va ijtimoiy sinf bo'limlari. G.Almond va S.Verbaning siyosiy madaniyati tipologiyasi. Siyosiy madaniyatning "sof" tiplari. Siyosiy

	madaniyatning aralash tiplari. "Noklassik" tipologiyalar. Siyosiy madaniyat modellarini aniqlash uchun asos sifatida siyosiy rejimlar tipologiyasi mezon bilan belgilanadigan siyosiy va mafkuraviy yo'nalishlar. Siyosiy madaniyatning mafkuraviy modifikatsiyalari. Shaxs e'tiqodining shakllanishi jarayoni. E'tiqodning tarkibiy komponentlari. Siyosiy e'tiqod - siyosiy yetuklikning asosi. Siyosiy madaniyat va huquqiy madaniyat - shaxs e'tiqodining asosi. Fuqarolik jamiyatida siyosiy va huquqiy madaniyat mushtarakligi. Huquqiy madaniyat va huquqiy ong, ularning o'zaro bog'liqligi. Siyosiy yetuk shaxsda siyosiy madaniyatning yuksalishining o'ziga xos jihatlari. Siyosiy madaniyat va huquqiy madaniyat o'rtasidagi umumiy va o'ziga xos jihatlari.
M3	Siyosiy ong va siyosiy madaniyatning o'zaro munosabatlari. Siyosiy ong va siyosiy dunyoqarash - siyosiy ongning tarkibiy qismlari. Siyosiy madaniyatning tarkibiy-tuzilmaviy elementlari. Siyosiy nazariya siyosiy hayot haqida g'oyalar tizimi ekanligi. Siyosiy qadriyatlar jamiyat siyosiy hayotida ijobiy yoki salbiy rol o'ynaydigan ijtimoiy hodisalar sifatida. Ijtimoiy normalar siyosiy madaniyat va siyosiy ong shakllanishining muhim komponentlari va rivojlanish omili sifatida. Siyosiy mafkura tushunchasi, mohiyati va vazifalari. Mafkuraning ijtimoiy hayotdagi o'rni, roli, manbalari va maqomi haqidagi qarashlar. Siyosiy mafkuraning darajalari: nazariy-konseptual, dasturiy-siyosiy, xulq-atvor. Mafkuraning xilma-xilligi. Asosiy mafkuraviy oqimlar: liberalizm va neoliberalizm; konservatizm va neokonservatizm; sotsial-demokratiya, marksizm va neomarksizm; fashizm, anarxizm, milliy mafkuralar.
M4	Siyosiy madaniyatning iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy-madaniy determinantlari. Siyosiy madaniyatni shakllantirishda iqtisodiy omillarning roli. Siyosiy madaniyat turi va darajasining ishlab chiqarish turiga va mulk shakllarining taqsimlanishiga, xo'jalik tuzilishiga, jamiyatdagi iqtisodiy barqarorlikka bog'liqligi. Siyosiy madaniyatning shakllanishiga siyosiy tajriba, an'analar, urf-odatlar, siyosiy ong, siyosiy xulq-atvor stereotiplari, siyosiy institutlar va siyosiy sotsializatsiyaning ta'siri. Ma'naviy etnik madaniyat, madaniy va milliy psixologik an'analar. Din, ahloqning siyosiy madaniyat bilan aloqasi. G'arb tipidagi siyosiy madaniyat ideallari, ularning mazmuniga xristian dinining diniy qadriyatlariga ta'siri. Sharq sivilizatsiyalari siyosiy madaniyati me'yorlari va an'analarining o'ziga xos xususiyatlari, arab-musulmon, konfutsiy va hind-buddist madaniyatlari qadriyatlarining ularga ta'siri.
M5	Siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil sifatida. Siyosiy mafkura siyosiy ongning eng nufuzli shakllaridan biri bo'lgan siyosiy madaniyatning asosidir. Siyosiy mafkura fenomenining murakkabligi va ko'p qirraliligi hamda uning jamiyat tarixidagi roli. G'arbiy va mahalliy tadqiqotchilarning siyosiy mafkurasi tushunchasini aniqlash, ishlab chiqish va asoslashda turli xil yondashuvlar.
M6	Siyosiy madaniyatning asosiy modellari. Siyosiy tipologiya tajribasi: madaniyat. G'arb siyosatshunosligida siyosiy madaniyatning uch "sof" turi (G.Almond, S.Verba). V.Rozenbaum, D.Elazar, V.Blum tipologiyasi. G'arbiy va Sharqiy tipdagi siyosiy madaniyatlarning xususiyatlari. Jamiyat siyosiy madaniyati va siyosiy submadaniyatlarning nisbati. Zamonaviy dunyo siyosiy madaniyati tipologiyasining afzalliklari va kamchiliklari. Siyosiy madaniyatning liberal-demokratik modeli. Shakllanish va evolyutsiyaning asosiy omillari va bosqichlari. Liberal-demokratik siyosiy madaniyatning eng muhim tarkibiy qismlari. Totalitar-avtoritar siyosiy modeli.
M7	Siyosiy madaniyatning milliy va mintaqaviy variantlari, ularning o'ziga xosligi va xususiyatlari. Mamlakatlarda yuz bergan voqeyeliklar misolida siyosiy

	madaniyat. C'arb mamlakatlaridagi siyosiy madaniyatning milliy o'ziga xos shakllarining o'ziga xos (milliy, ijtimoiy-madaniy, konfessional), an'anaviy-tarixiy va boshqa xususiyatlari. Afrika, Lotin Amerikasi va Osiyodagi harbiy diktatura va avtoritar rejimlar davridagi siyosiy madaniyat. Sovet siyosiy madaniyati: mohiyati va tipologik xususiyatlari.
M8	Gumanitar fanlar tizimida siyosiy antropologiya. Siyosiy antropologiya fanining predmeti va asosiy muammolari. Siyosiy antropologiya antropologiya fanining bir qismi sifatida ijtimoiy boshqaruv va hokimiyat mexanizmlarining shakllanishi va rivojlanishini o'rganadigan fan. Siyosiy antropologiya fanining predmeti va obyekti. Siyosiy antropologiya va boshqa ijtimoiy-gumanitar fanlar: o'zaro bog'liq tadqiqot mavzusi va usullaridagi fanlar. Siyosiy antropologiya fanining vazifalari va tuzilishi.
M9	Tengsizlik va hokimiyatning madaniy va sotsiobiologik asoslari. Ijtimoiy tengsizlikning sabablari: mulk, resurslardan foydalanish, maqom, obru', hokimiyat. Ijtimoiy tabaqalanish va uning shakllari (P.Sorokin). Ijtimoiy adolat haqidagi fikrlar. Ijtimoiy harakatchanlik tushunchasi. Vertikal va gorizontal harakatchanlik. Individual va jamoaviy kirish. Etologiya. Sotsiobiologiya. K.Loren, E.Uilson. Tengsizlik va hokimiyatning tabiiy asoslari: individual qobiliyatlar, yosh tengsizligi, gender tabaqalanishi. hududiy mexanizm. F.Tnik va irqiy tengsizlik. Agressiv va altruistik xatti- harakatlar. Dominantlik. Strukturaviy ierarxiya.
M10	Siyosiy liderlik. Kuch va yetakchilik. Xulq-atvor alternativalarini cheklash qobiliyati sifatida kuch. Kuch va hokimiyat. Quvvat va nazorat. Quvvat manbalari. Quvvat tuzilishi. Quvvat turlari. M.Veber tomonidan qonuniy hukmronlik tipologiyasi (an'anaviy, byurokratik va xarizmatik yetakchilik). Inson yetakchiligidagi tabiati. Vaziyat nazariyasi. Ildoshlar nazariyasi. Yetakchilik turlari. Rahbar funksiyalari. Elitalar va ularning insoniyat tarixidagi roli. G.Moska, V.Parelo asarlari. Elitaning zamonaviy nazariyalari. Elitalar tipologiyasi. Elitani yangilash muammosi. Siyosiy yetakchilikning mohiyati va mazmuni. Yetakchilikning tabiati. Yetakchilikning obyektiv va subyektiv tomonlari. Yetakchilikning asosiy nazariyalari. Zamonaviy G'arb siyosatshunoslarining yetakchilik muammosiga qarashlari. Rahbarlarning tipologiyasi va funksiyalari. Siyosiy yetakchilikning asosiy turlari. Siyosiy rahbarning vazifalari. Shaxsga sig'inish. Demokratik yetakchilik mexanizmi. G'arb, Sharq va Rossiya jamiyatlarida siyosiy yetakchilikning o'ziga xos xususiyatlari.
M11	Davlatning kelib chiqishi haqidagi siyosiy antropologiya. Davlat haqidagi g'oyalar evolyutsiyasi: Platondan to hozirgi kungacha. Davlatning paydo bo'lishi nazariyalari. Ijtimoiy shartnoma nazariyasi (T.Gobbs, J.Lokk, J.J.Russo). Bosqinchilik nazariyasi (L.Gumplovich, F.Oppengeymer). Sinflar nazariyasi (K.Marks, F. Engels). XX asrda politogenezga qarashlar. "Shahar inqilobi" nazariyasi. G.Childa, K.Vittfogelning «Gidrotomika» nazariyasi. Politogenezning integratsion va ziddiyatli versiyalari.
M12	Siyosiy antropologiya va zamonaviylik. Mustamlaka jamiyatlar siyosiy madaniyatining o'zgarishi. To'g'ridan- to'g'ri va bilvosita nazorat. Modernizatsiya muammolari. G'arb sivilizatsiyasi qadriyatlar va an'anaviy jamiyatlar. Mustamlakachilikdan keyingi jamiyatlarning zamonaviy siyosiy tizimining klani, etnik va konfessional asoslari. Siyosiy antropologiyaning yevropadan tashqari sivilizatsiyalardagi madaniy va siyosiy jarayonlarni tushunishdagi ahamiyati. Possotsialistik jamiyatlarni isloh qilish. Tarixdagi imperatorlik an'analari. Demokratik jarayonlar va ma'muriy hokimiyat. MDH mamlakatlaridagi siyosiy jarayonlarni o'rganishga antropologik yondashuv,

	Tribalizm va an'anaviylik. "Prezident respublikasi". "Sharqiy" parlamentarizm. Konfessional omil.
III. Mashg'ulotlar shakli: Seminar mashg'uloti	
S1	Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya" fanining predmeti, vazifalari
S2	Siyosiy ong va siyosiy madaniyatning o'zaro munosabatlari.
S3	Siyosiy madaniyatning xulq-atvor jihati: shakllari va stereotiplar.
S4	Siyosiy madaniyatning institutsional normalari va an'analari.
S5	Siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil sifatida
S6	Liberalizm va neoliberalizm.
S7	Konservatizm va neokonservatizm.
S8	Sotsial demokratiya.
S9	Siyosiy madaniyatning asosiy modellari.
S10	Siyosiy madaniyatning milliy va mintaqaviy variantlari, ularning o'ziga xosligi va xususiyatlari.
S11	Gumanitar fanlar tizimida siyosiy antropologiya. Siyosiy antropologiya fanining predmeti va asosiy muammolari.
S12	Tengsizlik va hokimiyatning madaniy va sotsiobiologik asoslari.

Mustaqil ta'limni bajarish bo'yicha talablar:
"Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya" fani bo'yicha mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular va mustaqil ishlarning kalendar tematik rejas

№	Mavzu nomi	Axborot manbai
1.	Siyosiy madaniyat: mazmuni va asosiy xususiyatlari.	
2.	Siyosiy madaniyatning iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy-madaniy determinantlari.	
3.	Siyosiy madaniyatning xulq-atvor jihati: shakllari va stereotiplar.	
4.	Siyosiy madaniyatning institutsional normalari va an'analari.	
5.	Siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil sifatida.	
6.	Liberalizm va neoliberalizm.	
7.	Konservatizm va neokonservatizm.	
8.	Siyosiy madaniyatning asosiy modellari	
9.	Hokimiyat antropologiyasi tarixi.	
10.	Siyosiy madaniyatning diniy jihatlar.	
11.	Siyosat va madaniyat o'rtasidagi munosabatlar.	
12.	G'arb siyosiy madaniyati.	
13.	Germaniyada siyosiy madaniyat.	
14.	Fransiyada siyosiy madaniyat.	
15.	Angliyada siyosiy madaniyat.	
16.	Italiyada siyosiy madaniyat	

17.	Yaponiyada siyosiy madaniyat.	
18.	Janubiy Koreyada siyosiy madaniyat.	
19.	Singaporda siyosiy madaniyat.	
20.	Xitoyda siyosiy madaniyat.	
21.	Rossiyada siyosiy madaniyat.	
22.	AQShda siyosiy madaniyat.	
23.	Siyosiy madaniyatning demokratik tipining	
24.	Siyosiy mafkura siyosatshunoslikning tadqiqot obyekti sifatida.	
25.	Plyuralistik demokratiya liberal ijtimoiy-siyosiy tizim sifatida: asosiy tamoyillar.	
26.	Sotsial - demokratiya g'oyalarida sotsializm modellari.	
27.	Totalitar - avtoritar siyosiy model madaniyatining muhim xususiyatlari hamda uning jamiyat hayotida aks etishi.	
28.	Islom dunyosida siyosiy antropologiya.	
29.	Antik yevropa: Yunon demokratiyasi va Rim huquqi.	
30.	G'arb sivilizatsiyasi qadriyatlari va an'anaviy jamiyatlar.	
31.	Siyosiy antropologiyada hokimiyat tushunchalari.	
32.	Davlat to'g'risidagi konsepsiyalar.	
33.	Siyosiy antropologiya hamda davlat va huquqning zamonaviy nazariyalari.	
34.	Zamonaviy ilmiy dunyoda siyosiy antropologiyaning o'rni.	
35.	Siyosiy antropologiya va geosiyosiy tendensiyalar.	

“Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiyaning mazmuni, mohiyati, tasnifini, uning rivojlanishi, nazariyalari bir-biri bilan bog'liq jihatlar to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; siyosiy madaniyatning xulq-atvor jihati: shakllari va stereotiplar, siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil ekanligini, liberalizm va neoliberalizm, konservatizm va neokonservatizm, sotsial demokratiyaga doir xususiyatlarni bilishi va ulardan foydalana olishi; rivojlangan mamlakatlar siyosiy madaniyati, mafkurasini siyosiy tahlil qila oladi, hokimiyat va davlatning kelib chiqishi, antropologiyasi haqidagi bilimlar asosida mushohada yurita olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. Ushbu mavzu haqida keyingi tadqiqotlar olib borgan ekspeditsiya faoliyati ham keng ma'lumotlar berib ular haqida ham o'quvchilar bilim ko'nikmasiga ega bo'ladi. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - “Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fanidan talabalar, ushbu davrda tarixiy tadqiqotlar ko'lam, davrning o'z dolzarb muammosini
----	--

	tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>; - Talaba “Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fanining alohida fan sifatida mavqeyiga ega bo'lishi, o'rganilayotgan davr va bugungi kun tarix fanining dolzarb muammolarini to'g'ri talqin qilish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>. - Talaba o'zlashtirayotgan fan bo'yicha egallagan bilimlarini tahlil qilish to'plangan tarixiy tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo'llash <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • <i>munozara</i>, • <i>o'z-o'zini nazorat</i>. • “Aqliy hujum”; • “Muammo”; • Krossvord • Annogrammalar • Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

Asosiy adabiyotlar	
A1.	Политическая культура: учебное пособие для академического бакалавриата / Г.Л.Тулчинский, 2015. -324 с.
A2.	Учебное пособие для академического бакалавриата – М.:Издательство Юрайт, 2017. -292 с.
A3.	Otamuratov S. Yoshlar siyosiy madaniyatini rivojlantirish omillari. - T.: O'zbekiston, 2015.
A4.	Туйчиев Б. Политическая культура демократического общества. - Университет, 2015.
Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar	
Q1.	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -T.: O'zbekiston. 2017. -486 b.
Q2.	Mirziyoyev Sh.M. Milliy takaqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. -T.: O'zbekiston, 2017. -592 b.
Q3.	Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. -T.: O'zbekiston, 2018. -508 b.
Q4.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. -T.: “O'zbekiston”, 2021, - 446 b.
Q5.	Temur tuzuklari. -T.: Yoshlar nashriyot uyi, 2018. 184 b.
Q6.	Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. -T.: Yangi asr avlodi, 2018. 320 b.

Q7.	Nizomulmulk. Siyosatnoma. - Toshkent: Yangi asr avlodi, 2014. -304 b.
Q8.	Odilqoriev H., G'oyibnazarov Sh. Siyosiy madaniyat. T.: 2004. 192 b.
Q9	Otamurodov S. Globallashuv va millat. -T.: Yangi asr avlodi. 2008.
Q10	Otamurodov S. Globallashuv va milliy-ma'naviy xavfsizlik. -T.: O'zbekiston, 2013.
Q11	Omonov B. Jamiyatni modernizatsiyalashning konseptual asoslari. - T.: Aloqachi, 2019.
Q12	Pugachev V., Solovov A. Siyosatshunoslikka kirish. -T.: Yangi asr avlodi, 2004. 456 b.
Q13	Qirg'izboev M. Siyosatshunoslik. O'quv qo'llanma. -T.: Yangi asr avlodi, 2013.
Axborot manbalari:	
A1	www.president.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti
A2	www.uza.uz – O'zbekiston Milliy axborot agentligi
A3	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal
A4	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
A5	http://isrs.uz/ - O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Strategik va mintaqalararo tadqiqotlar instituti
A6	https://qomus.info - Onlayn ilmiy ensiklopediya
A7	www.ziyouz.uz - Fan va ta'lim portali.
8.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv uslubiy Kengashining 2024 yil “___” dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
9.	Fan/modul uchun mas'ul: Raximova M. – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Falsafa va milliy g'oya” kafedrasida dotsenti
10.	Taqrizchilar: - Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, “Falsafa va milliy g'oya” kafedrasida dotsenti (ichki) J.Taniqulov R.Komilov – Samarqand Davlat chet tillar instituti, F.F.d, prof.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:
Rais – M.Normamatova

Falsafa va milliy g'oya
kafedra mudiri

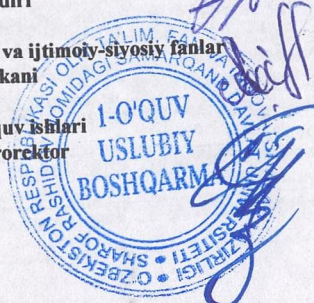
prof. A.Samadov

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar
fakulteti dekani

prof. A.Q. Aymatov

SamDU o'quv ishlari
bo'yicha prorektor

prof. A.Soleev

“Falsafa va milliy g'oya” kafedrasida o'tiladigan “Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fanidan tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

“Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fan dasturida talabalarda tafakkur tarzining ko'rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o'z-o'zini anglash va to'g'ri fikrlash mahorati, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat. Yaratilgan fan dasturi oliy ta'lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o'tilgan “Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi. Shu o'rinda tafakkur tarzi metodologiyasi fanini o'qitilishidan maqsad mustaqil fikrlashni, jamiyat, uning asosiy hayot sohalarida kechayotgan murakkab ijtimoiy jarayonlar haqida bilimlar berish orqali falsafiy dunyo qarashni shakllantirish, jamiyatda qiladigan qonunlarning o'ziga xos jihatlarini jamiyatning real hayoti, unda kechayotgan voqea, jarayonlarni to'g'ri anglash qobiliyatlarini rivojlantirish, jamiyatni ilmiy bilim yo'llari, usullarini qo'llashdan iborat.

Fan dasturida “Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ish shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimchalar batafsil bayon etilgan. Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalari qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarni o'z ichiga olgan.

“Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya” fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo'yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun ta'lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

“Falsafa va milliy g'oya” kafedrasida
dotsenti J.Taniqulov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy
siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasining "Siyosatshunoslikka
kirish" faniga tayyorlangan fan dasturiga

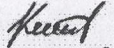
TAQRIZ

"Siyosatshunoslikka kirish" fan dasturida talabalarda tafakkur tarzining ko'rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o'z-o'zini anglash va to'g'ri fikrlash mahorati, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat. Yaratilgan fan dasturi oliy ta'lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o'tilgan "Siyosatshunoslikka kirish" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi. Shu o'rinda tafakkur tarzi metodologiyasi fanini o'qitilishidan maqsad mustaqil fikrlashni, jamiyat, uning asosiy hayot sohalarida kechayotgan murakkab ijtimoiy jarayonlar haqida bilimlar berish orqali falsafiy dunyo qarashni shakllantirish, jamiyatda qiladigan qonunlarning o'ziga xos jihatlarini jamiyatning real hayoti, unda kechayotgan voqea, jarayonlarni to'g'ri anglash qobiliyatlarini rivojlantirish, jamiyatni ilmiy bilim yo'llari, usullarini qo'llashdan iborat.

Fan dasturida "Siyosatshunoslikka kirish" fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ish shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimchalar batafsil bayon etilgan. Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalari qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarni o'z ichiga olgan.

"Siyosatshunoslikka kirish" fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo'yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun ta'lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Samarqand davlat chet tillar instituti Gumanitar fanlar va axborot
texnologiyalari kafedrasining professori v/b., falsafa fanlari doktori

R.R. Komito
